

SUVESEIKLUS

22. - 26. juuli 2020
Järvamaal

II seikluspäeva legendid

Lingid: <http://www.suveseiklus.ee/2020>

Äpi allalaadimine: <http://www.suveseiklus.ee/app> või Google Play

Online tulemused: <http://www.suveseiklus.ee/online>

www.suveseiklus.ee

245

1		7	6		2	3		
1		3			2	3		6
15	8		1		5 ₁₀		13	7
4			5			1 ₆	9	3
		2 ₁₂	4		9 ₅			
	5						8	2 ₁₁
				9 ₈			9	
8	14	7				16		
	9		7		6			

Mehikeste tähendused:

Rajameister soovitab!

Jalutuskäik või matk

Ettevaatust autoga!

Ainult skoorijatele

Kellaajaline

Lisaülesanne

+10 -1 **201 - K. Raud, A. Reial ja Kusti**

Mees, kelle sünnikodus 12 aasta eest avatud mälestuskivi otsime, on olnud peaaegu kõikidel riiklikult tähtsatel ametipostidel. On olnud nii Asutava Kogu kui ka Riigikogu liige ja esimees, pidanud nii ministri kui ka peaministri ametit, lisaks täitnud ka presidendi kohuseid. Teda on autasustatud nii Vabadusristi kui ka Kotkaristi teenete märgiga. Muuhulgas on osalenud ka põrandaaluses tegevuses.

Mis oli salaihingu nimi?

+10 -1 **202 - Jesper ja Joonatan**

Selliseid isendeid on Eestis kokku viis. Viiest neli täidavad omi ülesandeid vaid mälestusmärgina. Mälestusmärk, mida otsime, asub asulas, mis on koduks kahele isendile.

Mis numbrit kandis viimane taoline isend?

+10 -1 **203 - Kolm**

Need, omavahel ühendatud kivid, moodustavad mälestusmärgi, meenutamaks hinnaguliselt miljoni osalejaga sündmust, mis leidis äramärkimist ka Guinnessi rekordite raamatus. Rekord purustati, kui Banglaldeshi samalaadsest üritusest võttis osa umbes 5 miljonit inimest. Täna sellest alast leiab kaks mälestusmärki - vaata läänepoolsemat.

Mis arvuga tuleks käte arvu korrutada, et saada ketilülide arv?

204 - Ajalik ja ajatu

+10 -1

Sellel vanal pildil olev suurim hoone on üks vähestest, mis tollest ajast tänaseni säilinud. Välisilme on küll aegade jooksul tehtud juurdeehituse tõttu pisut muutunud, kuid ehitis on äratuntav ikkagi.

Mis nime kannab kõige sügavam koht?

205 - Vaiki, kivi!

+10 -1

Kivi on järskude külgede, kolmnurkse põhiplaani ja lameda ümarja laega murenemisele vastupidav roosa graniitrahn. Rahnu pikkus on 6,6m, laius 5,6m, kõrgus 2,9m ja ümbermõõt 19,2m. Kivis esineb üksikuid kinnislõhesid, millest kaks näivad läbistavat kogu rahnu. Põhjaküljel kasvab rikkalikult sammalt. Kivi ümbritsev mets on soine, kivi ise asub kuivemal kohal moreeni peal.

Mis tähte esineb kivi juures oleval sildil enim kordi?

+10 -1 **206 - Laulupidu**

Nii nagu igal aastal on seiklejad külastanud mõnda laulmist või laulupeo toimumist tähistavat kivi, külastame ka sel korral kivi, mis tähistab kortelhoone kaasikus toimunud esimest laulupidu. 16 aastat hiljem peeti samas kohas laulupidu tsaar Aleksander III kroonimise auks.

Mis on mõisapreili eesnimi?

+10 -1 **207 - Ühe puu lugu**

Legendi järgi olevat see puu pandud kasvama Liivi sõjas hukkunud kindrali hauale ning see, kes puu raiub, see ka sureb. Nõukogude ajal püüti nime seostada siinkandis sündinud punaarmee diviisikomandöri, kellele püstitatud mälestuskivi 2007 a Ajaloomuuseumi viidi. Teine, kodukohta tähistav kivi, jääb puust linnulennult ca 2,5km kaugusele. Täna tuntakse puud siiski talult saadud nime järgi.

Mis number on puu kõrval betoonist postil?

+10 -1 **208 - Püüa metsast!**

Ennevanasti, kuskil 1200-1400 aastatel, olnud see asula suute teede ristumise kohaks. Idalääne suunal Harjumaa suur kagutee ning Tallinn-Tartu maantee. Tänapäevaks pole asula endisaegsest hiilgusest suurt midagi alles, ka aastaid tühjuna seisnud mõis põles 2016 a septembris maha. Keset küla, teede ristis, on aga küla vanust märkiva tahvliga kivimürakas, mille kõrval põllumajandusele viitav "asjandus". Viimasele needitud sildikeselt saab teada...

Mis sõna on viimases reas esimene?

209 - Pildimäng 2

+5 -1

Kõik algab ...

210 - Sügav auk

+10 -1

Sõitis rajameister mööda ala ringi, kui ühel hetkel jäi silma silt, millel tekst: "*Sügav puurauk. Täpne sügavus teadmata. Leiti pliimaaki, agregaadid paigaldamiseks ehitati betoonist vundament.*" Nii vähe, kui sildil kirjas, on ka augu juures vaadata. Ka ühtegi sügajat ega sügavatavat augu juures näha ei olnud.

Kui suur on manteloru välimine läbimõõt sentimeetrites?

211 - Tormise kevade hoogtöö

+10 -1

Selle aasta kevadise tormiga asendasid tublid pioneerid vana ja amortiseerunud silla uuega, sest vana muutus kasutuskõlbmatuks kui buss sellest üle sõitis. Paraku tööle ehitajapoolset garantiid ei antud, ent pioneeri ausõna maksab kah midagi...

Kuhu siit ei saa?

+5 -1 **212 - Pildimäng 3**

Mis on viimane sõna mehikese kõhul?

+5 -1 **213 - Pildimäng 4**

Kuhu viidatakse kaks korda?

+15 -1 **214 - Déjà-vu**

See punkt on olemuselt sarnane Võrumaa Suveseiklusel olnuga ent väiksemas skaalas ja ilma piirivalvurite ning rahvusvahelise mõõtmeta. Nii, nagu tol korral, tuleb ka nüüd punktini jõudmiseks väiksemat sorti (ca 15 min) jalgsimatk ette võtta.

Mis on meeles?

215 - Pildimäng 5

+5 -1

Mitu horisontaalset triipu on raamatu külgedel kokku?

216 - Pildimäng 6

+5 -1

Mis jäi leidmata?

217 - Pildimäng 7

+5 -1

Mis värvi on teise külje ülemine triip?

+10 -1 **218 - Taaskasutus 4**

Selle kirjamehe aabits “ABD-raamat” ilmus 1883–1920 kokku 17 trükis. Ülipopulaarse kalendri trükiarv oli 1913. ja 1914. aastal 150 000. Ta oli ka üks esimesi Robinsoni-lugude tõlkijaid. Arvukad mõisnike ja pastorige pihta sihitud torked töid kalendritegijale sagedasi ebameeldivusi. Ühe järjekordse kalendriprotsessi järel suri ta 1915. a Peterburi vanglas. Kalendrid ilmusid tema nime all aastani 1940.

Milline on 15. sõna kirjamehe hauaplaadil?

+10 -1 **219 - Skandaal!**

Sel korral otsime maailmanimega mehele paigaldatud mälestuskivi. Ehkki mees oli maailma mastaabis tuntud, siis nii mõnegi eestimaalase jaoks seostub tema nimi eelkõige ühes ülikoolis toimunud skandaaliga.

Milline riik on tahvlil mainitute suurima pindalaga?

+10 -1 **220 - Ei ole Pähkel, on lihtsalt mägi**

Rahvajutu järgi olevat sellele hiiemäele tahetud kirikut eihatada, kuid igal ööl nullinud vaimud kogu päevase töö. Keset mäge olevad väikeste lohkuudega kivid on dateeritud II aastatuhandesse e.m.a., idaserval olevale ohvrikivile asetatakse münte tänapäevalgi. Lähedal olevas ehitises on peetud erinevaid küünipidusid ning filmiõhtuid. Lähene lõunast.

Mis päeval püüti toimetada kõik talitused?

221 - Mõni mõis

+10 -1

Selle mõisa sünnilugu on mõneti sarnane vana ja väärika puu sünniloole - mõlemal juhul on oma roll olnud Rootsi kuningal. Nimelt ostis mõisa rajaja siinse küla kuningalt endalt. Mõis on oma väärika elu jooksul mõned korrad omanikku vahetanud, 1905 a ülestõusu käigus maha põletatud mõisa asemele praeguseni seisva hoone ehitada lasknud mõisnik mängis märkimisväärset rolli ka tänase seiklusala ainsa linna ja selle ümbruse kujunemises. 2016 a avati mõisas tegutsevas koolis Raudristi Rütüürliristi kavaleri büst.

Mis aastal lõpetas kooli Valve?

222 - Eestimaa Eiffel

+10 -1

... nii kutsuti kohalike seas selle linna üht kuulsaimat ehitist. Kahjuks jäi tema eluiga liigagi lühikeseks.

Mitme kW-ni saab tarviduse puhul võimsust tõsta?

223 - Mälestus

+10 -1

Raudristiga kivirahn on siia üles seatud meenutamaks hinnaguliselt miljoni osalejaga sündmust, mis leidis äramärkimist ka Guinnessi rekordite raamatus. Rekord purustati, kui Banglaldeshi samalaadsest üritusest võttis osa umbes 5 miljonit inimest. Täna alast leiab kaks mälestusmärki - vaata idapoolsemat.

Mitu astet on trepil?

+10 -1 **224 - Taaskasutus 2**

Asulas, kus kunagi oli Mäo haigla, on püstitatud massiivne mälestuskivi tähistamaks 39 punaväelase matmispaika.

Kes on kivile kirjutatud ridade autor?

+10 -1 **225 - Siit ainult kiviga visata**

1) 311⇒

2) 456↑

Telefoninumber?

+5 -1 **226 - Kuidas leida seda õiget keskmist?**

Eestisse on märgitud mitmeid keskpunkte, millest mitmeid on suveseiklejad varasematel aastatel ka külastanud. Keskpunkti leidmiseks on tõmmatud jooni põhjast lõunasse ja idast läände, on väljalõigatud kontuur nõela otsa tasakaalu aetud, on mõõdetud vahemaid kaugeimate punktide vahel. Selle punkti leidmiseks taandati Eesti pindala paljudeks geomeetrilisteks kujunditeks...

Mitu kuuske kasvab sildi kõrval rivis?

227 - 2h32m48.6s

+10 -1

Sajanditaguselt spordipeolt toodi Eestile üks kuld- ja kaks hõbemedalit. Hõbedamehe sünnikoduks olnud mõis asub tänases seiklusalas.

Mis nimi on Kuitti ja Künnapase vahel?

228 - Taaskasutus 1

+10 -1

Koos Konstantin Pätsiga riigivanemaks kandideerinud Vabadusristi I liigi I järgu kavalerile on paigaldatud mälestuskivi tema kodukohta.

Mitu ümarat maakivi ümbritseb mälestuskivi?

229 - Laevnik Ivan

+10 -1

Pildil olev alus on saanud oma nime viitseadmirali järgi. Varasemalt oli sama mehe järgi nimetatud kalalaev, mis 1992 aastal tänavuse seiklusala kuulsaima kirjaniku järgi ümber nimetati. Koolihoone, kus viitseadmiral omal ajal õppis, kannab ka vastavat mälestustahvlit. Hoone juures olevalt sildilt saame teada...

...mis oli Jaani perekonnanimi?

+10 -1 **230 - Taaskasutus 3**

Keset metsa asuvasse kivisse on raiutud palju nimesid ja aastaarve. Esimene daatum kivil on 1850. Ei tähista neist ükski aastaarv sünniaastat ega tähista ka kivi neist kellegi sünnikohta, pole keegi neist siin elupäevi lõpetanud ega siia maetud.

Kes on Aare ja Maidu vahel?

+15 -1 **231 - Kõigile, kirssidega!**

Teisel pool vett asus kunagi ujula ning alates 30ndate lõpust ka rannakohvik. Paraku oli järve tulekuni jäänud veel kõigest pool sajandit...

*Mitu kirsipuud jääb seljataga olevasse rivvi?
(ümarda kümmnelisteni)*

+10 -1 **232 - Kuningas on surnud**

Järvamaa endise, kõige kortsulisema ja kurrulisema, samas suurima, seda liiki puu tüves olev õõnsus mahutas mitu inimest. Rahvajutu järelle olla Karl XII ka selles kohas kepi maasse torganud... Oli see siis nii või mitte, mis sest enam - kuningas on surnud.

Mis number on puu lähedal postil?

233 - Karjapoisi unistus

+20 -1

Kord istunud karjapoiss kase all ja voolinud pajupilli ning unistanud matadoori kuulsusest. Et aga hirm kahevõitluses teiseks jääda olnud suur, mõelnud karjapoiss kätt harjutada - toksinud esialgu pussiga kasetüve ja kujutanud ette, kuid *vissu vere lõhn* ninasõõrmeid paitab. Küll see värske *vissu vere lõhn* olnud mõnus. Äsanud veel korra, veel ja veel, kui järsku tundud lõikavat valu - puss olnud reies püsti. Karjapoiss rebinud särgiservast ribasid ja sidunud sellega oma haava ning hakanud siis üle raba kodupoole roomama. Aeg-ajalt rebinud särgist uue riba ning vana visanud ära. Karjapoisi rada (ca 3km) ja punased ribad on rabas näha veel tänapäevalgi...

Mitu nimesilti (ümmarda kümmeliteni)?

234 - Tõrv

+10 -1

Tõrv on tume viskoosne vedelik, orgaaniliste ainete, esmajoones tahkekütuste termilisel lagunemisel moodustuv orgaaniliste ühendite segu. Puutõrv on puidu kuivdestilleerimisel saadav tumepruun kuni must viskoosne vedelik. Tõrv tekib kõrgmolekulaarsete orgaaniliste ainete kuivdestillatsioonil. Vanasti valmistati puutõrva tõrvaaugus (tõrvahaud) või tõrvaahjus. RMK on taastanud tõrvaahju, mille juuresoleval tahvilil väike ülevaade tõrvaajamisest. Loomulikult asub see...

Mitme kinnituskronsteini on pealmisel luugil?

+10 -1 235 - Mis on äraandja palk?

Metsastunud aladel, teedest kaugemal, võib sattuda inimkätega rajatud küngaste või lohkude peale. Nii mõnegi sellise paiga lähedalt võib leida kuulijälgedega roostetanud metallesemeid. Karjakülast läänes, suurte metsamassiivide keskel, kuhu viisid pärast II maailmasõda vaid üksikud taliteed, said metsavennad algul end üsna turvaliselt tunda. Punkreid ja pelgupaiku, kuhu vähimagi hädaohu korral pakku pääseda, olnud igal rühmal mitu. Üks mugavamaid ehitisi oli pooleldi maapealne onn Suuraru talu maadel. Kuna oodati peatselt saabuvat "valget laeva", ehitati muldonnile peale palkidest tuba. Selles punkris NKVD-lased "külas" käia ei saanudki. Metsavennad ise lammutasid onni, kuna saadi teada, et nende sidemeeste hulgas on äraandja. Äraandja ei teadnud, et mehed on lahkunud ja viis NKVD-lased tühjale kohale. Venelased tulistasid huupi ümbritsevat metsa. Teise metsavendade salga võitlejad Ülijõe Kaarel ja Parnabas tulid paukude peale punkri juurde asja uurima. Seal mehed tabati ja nad langesid kuulide läbi.

Mis värvi pataljon?

+10 -1 236 - Metsaraamat

98. aastal nimetust "Metsaraamat" kandud ca 700 osalejaga üritusel avati ausammas. Ligi 2-meetri kõrguse püramiidi kivid tõid osalejad oma kodukohast. RMK on lähedusse rajanud teemakohase nimega lõkkekoha.

Jäädvustamise toetajate nimekirjas viimasena mainitud linn?

237 - Taaskasutus 5

+10 -1

Argentiina Karika - igavesti rändava auhinna - pani 1903. aastal Buenos Aireses peetud MM-il vabapüssimatši võitjameeskonnale välja Argentiina kaitseminister D. Pablo Richeri. Puhtast hõbedast karikas kujutab endast suurt okkalist karuohakaõit, mida hoiab kahte võidupärga kandev jumalanna Nike. Roheka marmoralsega karikas kaalub ligi 30 kg. 8. augustil 1937 läks Helsingis vabapüssi tulejoonele 9 võistkonda, keda oli seiramas ligi kümnetuhandepealine publik. Teadagi, et põialt hoiti soomlastele, kes olid selle karika viimati Roomas võitnud. Kuid Eesti meeskond ei lasknud neil ootustel täituda. Ületades 38 silmaga endise maailmarekordi, olid eestlased sellele lisaks võitmatud ka kõigis asendites laskmistes. Hõimurahvas soomlased jäid maha 33 silmaga ja šveitslased 45 silmaga. Esimest korda oli Eestile võidetud Argentiina karikas! Selle võiduga kaasnes auhinnana ka elus ilves, tänu kellele rajati Tallinna loomaaed ja kellest sai selle esimene asukas. Märkimist väärib, et meeskond kasutas Tallinna "Arsenali" tehases valmistatud relvi. Kodukootud välimusega Arsenali headus peitus rauasoonte väga puhtas lihvimises ning relvale sobitatud padrunites. Kaks aastat hiljem, 1939. aastal Luzernis püstitati uus maailmarekord 1800 silma ehk iga lask oli täpselt üheksas. See oli Soomele kuulunud rekordist 34 silmaga parem ja sellega oli Argentiina karikas teistkordselt meie! Eesti laskurkoondise ühe liikme, 12-kordse maailmameistri, sünnitalu kohta tähistab mälestussammas.

Vastuse leiame vasaku õlaku kohalt.

+10 -1 **238 - Triibuline post**

Vene tsaaririigi ja Rootsi kuningriigi vahel sõlmitud Uusikaupunki rahu järgselt sattus see küla olema Eestimaa kubermangu ja Liivimaa kubermangu eraldusjoonel. Tänaseks on see piir oma tähtsuse minetanud (va mõned Suveseikluse või EV100 laadsed üritused), ka küla on kadunud, ehkki küla nimi on teises vallas kohanimena veel kasutusel. 16 juulil 2011 avati nii piiri kui ka küla mälestuseks püstitatud musta-valge triibuline post.

Kelle saun?

+10 -1 **239 - Pildimäng 8**

Mitu linnumaja?

+10 -1 **240 - Vana kaart**

Vanu kaarte kõrvutades paistab, et siin võisid omal ajal alempoislased kohtuda nurmekundlaste ja sakalastega ning eestimaalased liivimaalastega. Vahepealsel ajal aga järvalased viljandlaste ja pärnakatega. Täna järvalased viljandlastega siin enam ei kohtu. Autoga lääne poolt tulles saad lähemale...

Mis on kaugeima riigi nimi?

241 - Ühe koolimaja lugu

+10 -1

1930ndateks oli sajandi lõpul rajatud koolimaja kitsaks jäänud ning tekkis vajadus uue järele. Vallal oli aga rahadega kitsas - teise kooli tarbeks oli ostetud mõisahoone. 1940 lõpuks sai siiski uus maja katuse alla, ent kasutusse võeti see alles 1943 aastal. Kool tegutses 6-klassilisena. Kuna küüditamiste tõttu laste arv vähenes, siis 1953. aastast jätkati 4-klassilisena kuni 1972 a üldse suleti. 1993. aastal avati kool uuesti - 3-klassilisena ning suleti 2002 aastal. 2004a aastal müüs vallavalitus hoone 1 krooni eest Kaitseliidule, mis kolm aastat hiljem siin oma õppekeskuse avas. Koolimaja ees on mälestusmärk mitmete nimede ja aastaarvudega.

Hiljem selgunud ...

242 - Nimega tegelane

+10 -1

Pildil olevate sõidukite nimegela - "märtrina surnud" esimese ministri - sünnikohta tähistab mälestuskivi.

Mis on kivil kolmanda rea esimene sõna?

+10 -1 **243 - Auhind**

Auhind antakse loominguiliselt silmapaistvale näitlejale, kelle plastiline või psühhofüüsiline liikumine väärrib tunnustust või liikumisjuhile, kelle liikumisseade ühele või mitmele lavastusele on esiletõstmist väärt. Auhinda antakse iga kahe aasta järel.

1987. a püstitati endise koolimaja juurde nimategelase bareljeefiga mälestuskivi - seda otsimegi.

Mis sõna on kivil viimane?

+5 -1 **244 - Pildimäng 9**

Aastaarv?

+15 -1 **245 - 6. jaanuari hommikul**

Lähene lõunast

1		7	6		2	3		
1		3			2	3		6
15	8		1	5	10		13	7
4			5			1	9	3
		2	4		9			
	5						8	2
				9			9	
8	14	7				16		
	9		7	6				

Mitu tamme kasvab aias?

246 - Kontserdipaiga müürid

+10 -1

Mõisast linnulennult ca 1,7km kagusse rajasid 1830. aastatel tollased mõisaomanikud neogooti stiilis kabeli. Nii nagu enamike mõisakabelite puhul, kabel rüüstati ja seisis pikki aastaid unustatuna varemeis. Kuniks kohalik külaselts "KuMe" PRIA toel kabeli ümbruse korrastas, taastas aknaavad ning konseveeris müürid. Oktoobris 2010 õnnistati renoveeritud müürid ning nüüd on koht aeg-ajalt kasutusel kontserdipaigana.

Mitu ankurpolti hoiab seinal risti?

247 - Hakka või uskuma

+10 -1

Käis rajameister ringi ja märkas mõisa pargis kivi, millele mingi tekst sisse raiutud - ei saa ju sellest niisama lihtsalt mööda minna, eriti kui mõisa värava kõrval silt, mis iga päev 8-21 lahkelt külla kutsub. Tänapäeval on mõis eelkõige tuntud oma energiasammaste ja loodusväe poolest, millede olemasolu olevat tingitud maa sügavuses olevatest geoloogilistest riketest. "Eks see üks suur soolapuhumine ole," oli rajameister veendunud, kuid nagu öeldakse - oma silm on kuningas. Uitas siis rajameister mõisapreililt saadud juhendi järgi tagahoovis ringi, püüdes mõnda sammast tabada. "Ma ju ütlesin..", jõudis rajameister öelda kui ühe samba kohal (või sees?) olemine kuidagi raske tundus. Mõned sammud eemale minnes raskus kadus. Mõned sammud tagasi, jällegi sama tunne. Hakka või uskuma...

Ilma milleta tsaari võimu ees pugedes vallale nimi pandi?

+10 -1 **248 - Et hing rahu saaks**

See, 1851 a rajatud mõisahoonne, on tänaseks tundmatuseni muutunud, sest seda on erinevatel aegadel, seal majutunud kolhoosikontori, muuseumi ja rahvamaja tarbeks ümber ehitatud. Hoone lähedalt aga leiab ca 1,8m kõrguse skulptuuri, mis hoonet ohustama hakanud tammepuust lõigatud, et majas kummitusena ringi luusiva mõisapreili hing rahu saaks. Kuju kaotamineku pärast eriti muretsema ei pea - see on juurtega maas kinni.

Millised nimetähed on jäädvustatud kujule?

+10 -1 **249 - Võsaleer**

Selle, 1977. aastal mõisaga kokkuehitatud, kooli juurest sai 1957. aastal alguse ENSV-s suure populaarsuse võitnud noorte suvepäevade traditsioon, mida rahvasuus võsaleeriks kutsuti. Samast mõisast on pärit ka Püha Risti Kiriku altarimaali autor.

Mis aastaarv on kaarja pingi ees kivisillutises?

+10 -1 **250 - Käruga kärukad kärutasid kärudega Kärus**

Avatud: 10 - 16

Sedasorti transpordivahendi leiutaja ja leiutamise aeg pole täpselt teada, ent populaarsuse ja laiema leviku saavutas see "Euroopa Emaks" kutsutud kuninganna ajastul. Kohalikud ettevõtlikud naised on neid kokku kogunud ja taastanud ning vaatamiseks välja pannud. Lahked proudad tunnevad su ära Suveseikluse särge järgi.

Mitu rubla maksis Raduga?

251 - Naftapüti numbrimaagia

+15 -1

Kord murdnud viis venda pead üldise elukorralduse ja elu mõtte üle. Mõelnud lausa mitu päeva, kuniks oma kaheksa elutähtsa küsimusega külatarga juurde läinud, et üheskoos peamurdmisele punkt pandud saaks. Üheksakümneaastane külatark mõelnud pisut ja käskinud tuua seitsekümmend tükki "sumisevat". Mehed mõelnud, et tark neid tüssata tahab ning liialt palju nõuab ja toonud vaid nelikümmend viis.

Tark võtnud andami vastu, kiigutanud seda käe otsas, kuulatanud korra ja kostnud tasasel ja kähiseval toonil: "Kakskümmend viis on puudu!" ning jäänud oma vanal toolil istudes mõtlikult kaugusse vahtima. Justkui oleks mingi punkt kogu ta tähelepanu köitnud. Kaks nooremat venda muutunud kärsituks. "Meil pole aega siin kaks päeva passida! Talutööd ootavad!" ning läinud ära. Kõik jäänud vaikseks kui vana järsku, justkui mesilasest nõelatult, ärganud. Kuus küsivat silma vahtinud vanamehele otsa: "Noh?". "Ah-jaa ... Teie kaheksa elutähtsat küsimust", pobisenud vana endamisi: "Seitsmendama päeva südaööl, peale täiskuud, seal, naftapüti teeristis, sosistage nelja tuule poole "Mis kell, mis mesilased?", küll siis kõik laabub."

Teel koju mõelnud vennad, et sel korral läks isegi hästi - tark kive ei tahtnudki.

Mis kool?

+10 -1 **252 - Puitpitsist ornamendiga**

Esimesed teated selle mõisa kohta pärinevad 17. saj. algusest. Praegune, saelõiketehnikas puitpitsist ornamentidega kaunistatud puidust peahoone aga 19. saj. teisest poolest. Läbi aegade on mõisa korduvalt panditud ja pärandatud kuniks 1811 a 40 000 hõberubla eest müüdi. Alates 1929 a on siin tegutsenud kool, mis on ka härrastemaja korras hoidnud. 1999. a toimus samas härrastemajas mõisa viimase omanike suguvõsa kokkutulek.

Keda kooli vilistlased pargis mälestavad?

+15 -1 **253 - Teistmoodi**

Kui tavaliselt käib kiriku juurde mõni legend sellest, kuidas päeval ehitatud müürid ööga varisesid või kuidas keegi tahtnud kiviga torni puruks visata või kuidas mõni merehädaline oma lubadust täitnud, siis selle kirikuga on kõik teisiti - pole siin müürid varisenud ega keegi kiviga torni visanud, sest müüre ega torni pole kunagi olnudki. Ka merehädalisi pole olnud. Kui 2020. a pandeemia ajal sisuliselt keelati pühakodade külastused, siis seda kirikut peaaegu et soovitati külastada.

Mitu kruvi on mängurid kasutanud oma risti kinnitamiseks?

+10 -1 **254 - See teine: objekt 123**

See kivi on oma ümbermõõdu poolest Järvamaa kivide seas teisel kohal.

Mis kultuurtaim kasvab kivi ümber põllul?

255 - Mälestuskivi

+10 -1

Tavaliselt pannakse mälestuskivid mõne silmapaistva isiku või mõne ajaloolise sündmuse tähistamiseks aga see kivi... Eks ikka rahva rõõmuks.

Mitu nutrit hoiab tahvlit?

256 - Raudristi Rüütlirist

+10 -1

Avatud: 8 - 22

Eesti sõjamehi, kes on pälvinud Raudristi Rüütliristi, on kokku 4. Täna sees seiklusalas asub neist ühe sünnikodu, kus mõned aastad tagasi avatud kivisillutisel olev mälestuskivi ja -pink ning läheduses lehvivad lipud jätavad mulje kui väikesest memoriaalist. Sõjamehe viimseks puhkepaigaks on Tori kirik. Pingi kõrval on väike infokapp, milles raamat kangelase elulooga.

Memoriaal asub eramaal. Palun pargi auto "Hoia pükse" sildi juurde ja kõnni viimased ca 100m jalgsi!

Mis numbrit kannab autasu, mida kavalier hindas rüütliristist kõrgemaks?

+10 -1 257 - Lahenduseta lugu

30 aastat tagasi aprillis toimunud tulekahjust sai alguse mõrvalugu, mis tänini lõpliku lahenduseta. On arvatud, et tapatöö taga on KGB-ga seotud isikud, kuid ametlikku kinnitust sellele pole. Uurimist on juhtinud mitmed tuntud tegelased, kuid selgust pole saadud. Uurimist on pakutud ka selgeltnägijate tuleproovis osalejatele. Kohta, kust tapetud leiti, paigaldati mälestuskivi. Peagi tekkisid aga probleemid sealse maaomanikuga, mistõttu kivi hiljem teisaldati.

Kivi kõrvalt olevalt sildilt- kellena surnud?

+10 -1 258 - Suurim pussitaja

Kord olevat temaga kaasa kõndima hakanud keegi daam, kes kartnud, et Toomemäel võidakse teda pussitada. Seda kuulates öelnud professor: "Tegite õigesti, et just minuga tulite - mina olen siin Toomemäel see kõige suurem pussitaja!".

Tundub, nagu oleks vale aasta legend, ent siiski on kõik õige - asula, kus ta sündis, on tänases seiklusalas ja kuidas sa jäta külastamata kivi, mis pühendatud mehele, kes Eestis esimesena tegi tehissöögitoru, veresoonesiirde, organiseeris tehisneerulaboratoriumi, siirdas neeru?! Vähe sellest, tema eestvedamisel ehitati Maarjamõisa kirurgiahaigla. Paraku suri ta haigla avamise eel, 10. veebruaril 1970. aastal, oma tööpostil. Otsitav kivi avati 1972. aastal.

Mis on kaelas?

259 - Esimese avamine

+10 -1

Veidi alla 100 aasta tagasi sai Postimehest lugeda: *Meie suupäev, sõna tõsisel mõttes, oli 20. juuli. Seda rahvakogu, seda hobuste ja jalgrataste hulka on Järvamaal, waewalt weel kusagil mujal nähtud. Sellel päeval avati pidulikult /-/- Esimene meie maakonna kohta. /-/- Surnuaial peeti awamise ja pühitsemise toimetus, kusjuures mõlemad osad - waimulik ja ilmalik osa - wäga meeldiwalt teineteisega põimitud olid. /-/- Lõunalaud oli osawõtjatele kirikumõisas. Kohalik seltskond aga oli osawõtmas aiapidust ja spordipidust; mõlemad oli korraldatud samba heaks. Õhtul peeti pidusöök, milles ka auwõõrad olid tulnud ja wiibiti ülendatud meeleolus koos kuni kl. 1 öösi. "Elagu" laulud ja terwituskõned ei tahtnud waibuda. /-/- Püstitatud sammast on maakiwist raiutud, ligi 15 jalga kõrge. Palamusel tehtud ja suure waewaga toodud. /-/- Sammas on maksa läinud ligi 300.000m. Tema awamise päewaks lasus ta peal wõlg - ligi 50.000-lise puudujäägi näol. Pidupäew õnnestus aga sedawõrd, et kõik wõlad kaetud saawad, ja isegi ülejääki loota on /-/-*

Mitu mõõgaga meest?

260 - Pildimäng 1

+5 -1

Mis värvi on nurgalauad?

Suvelseiklust toetavad:

Aitäh MargitR käsitöö!

Rajajaaja

2020

